

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2018. évi április hó 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

v é g z é s t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve és társai ellen indult büntető ügyben a Győri Törvényszék 2017. évi október hó 26. napján kihirdetett 21.B.451/2015/50. számú **ítéletét** I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből mellőzi a 2016. május 19-i tárgyalásra utalást.

A másodfokú eljárásban 15.000.- /Tizenötezer/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet I.r. vádlott köteles felhívásra az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Győri Törvényszék a 21.B.451/2015/50.szám alatti ítéletével négy vádlott büntetőjogi felelősségéről határozott. Az ítélet III.r. és IV.r. vádlottak vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett, így e vonatkozásban nem képezte felülbírálat tárgyát. A törvényszék I.r.vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 396.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntetében és a Btk. 342.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Rendelkezett arról, hogy az I.r.vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kimondta, hogy az I.r.vádlott a foglalkozástól eltiltás körében nem lehet gazdasági társaság vezető tisztségviselője. I.r.vádlottal szemben 2.000.000 Ft erejéig vagyonekbobzást rendelt el. II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 369.§ /1/ bekezdés a/ pontja és az /5/ bekezdés b/ pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében és a Btk. 342.§ /1/ bekezdés c/ pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani. Rendelkezett arról, hogy a II.r. vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a kétharmad rész kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a Szolnoki Városi Bíróság 12.B.876/2008/38.szám alatti ítéletével kiszabott 1 évi szabadságvesztés végrehajtását. A II.r. vádlottal szemben 37.050.955 Ft erejéig vagyonekbobzást rendelt el. Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész az I. és II.r. vádlottak terhére, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása és a költségvetést károsító bűncselekményeknek folytatólagosan elkövetettkénti minősítése érdekében, míg az I. és II.r. vádlottak valamint védőik elsődlegesen felmentésért, másodsorban enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség átiratában és képviselője a másodfokú nyilvános ülésen az ügyész által bejelentett fellebbezést súlyosításra irányulóan tartotta fenn. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

A Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján pontosítandónak és helyesbítendőnek tartotta az ítéleti tényállást a bírósági iratok között 23. számú utóiratként elfekvő igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján az alábbiak szerint:

az elsőfokú ítélet 5. oldalának második bekezdésében rögzített adatok akként pontosítandók, hogy a 2011. III. negyedévet érintően a fizetendő ÁFA összege 33.575.857 Ft (szakvélemény 9. oldal). Ezen összegből kell levonni a levonható ÁFA összegét, azaz 2.787.879 Ft-ot (szakértői vélemény 14. oldal), valamint a cég által adóként befizetett 407.000 Ft-ot, ekként a 2011. III. negyedév tekintetében az okozott vagyoni hátrány összege: 30.380.978 Ft,

2011. októbere és 2012. áprilisa közötti időszakban a következő ÁFA fizetési kötelezettsége keletkezett az inkriminált cégnek (ítélet 5. oldal negyedik bekezdés): 2011. október hónapban 23.788.788 Ft, 2011. novemberben 7.092.000 Ft, 2011. decemberben 9.555.066 Ft, 2012. januárban 21.596.726 Ft, 2012. februárban 14.060.418 Ft, 2012. márciusban 1.685.475 Ft., 2012. áprilisban 3.457.080 Ft (szakvélemény 9-11. oldalak),

a perbeli cégnek 2012. évben 40.799.699 Ft ÁFA fizetési kötelezettsége keletkezett (ítélet 5. oldal ötödik bekezdés), akként, hogy ez az összeg 21.596.726 Ft, 14.060.418 Ft, 1.685.475 Ft, és 3.457.080 Ft összeadásából adódik.

Az ítélet 6. oldalának második bekezdése akként pontosítandó a szakértői vélemény alapján, hogy 2012. évben 40.777.311 Ft, a teljes vádbeli időszakban 76.508.920 Ft összegű kötelezettség helyett mindössze 407.000 Ft feltüntetésével 76.101.920 Ft fizetendő ÁFA-t nem szerepeltetett a bevallásaiban, amely magatartása ilyen összegű adóhiányt okozott 2011-2012. években.

Korrigálandónak tartotta az ítéleti tényállást azzal is, hogy a vádbeli időszakban az I.r.vádlottnak kifizetett 2.000.000 Ft-on túl a fennmaradó be nem fizetett ÁFA összegén II.r. vádlott és A.A. osztoztak. Utalt e körben arra, hogy ez a megállapítás az ítélet 15. oldalán az indoklásban megtalálható, ami a tényállás részeként kezelendő. Ezekkel a kiegészítésekkel és pontosításokkal a fellebbviteli főügyészség a törvényszék ítéletét megalapozottnak ítélte. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének maradéktalanul eleget tett, a megalapozott tényállásból okszerűen vont következtetést I.r. és II.r. vádlottak bűnösségére. A költségvetést károsító bűncselekmény esetében hivatkozott arra, hogy az üzletszerűség, mint minősítő körülmény mellett további minősítő körülményként a tényállás alapján a Btk. 459.§ /1/ bekezdés 2.pontja szerinti bűnszövetségben való elkövetés is megállapítható. Az ügyészi, a költségvetési csalás kapcsán a folytatólagosság megállapítására irányuló fellebbezést nem tartotta fenn.

A fellebbviteli főügyészség pontosítandónak látta az ítélet indokolását is a rendelkező résznek megfelelően annyiban, hogy I.r.vádlott a közbizalom elleni bűncselekményt a Btk. 13.§ /3/ bekezdése szerint, mint társtettes követte el. A büntetéskiszabási tényezők tekintetében hivatkozott arra, hogy I.r.vádlott esetében a beismerő vallomás nyomatékát csökkenti, hogy az nem párosul a bűnösség elismerésével, valamint I. és II.r. vádlottak esetében további súlyosító körülmény a költségvetést károsító bűncselekmény vonatkozásában a többszörös minősülés. Hivatkozott arra, hogy az ítélet nem tartalmazza I. és II.r.vádlott vonatkozásában a középértékre utalást, amely mindkét vádlott esetében 9 év, így a velük szemben kiszabott szabadságvesztés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartama eltúlzottan enyhe. Az egyéb rendelkezéseket törvényesnek ítélve, a fenti módosítások mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt jelezve, hogy az ítélet bevezető részéből mellőzendő a 2016.május 19.napjára történt utalás, mivel a törvényszék a tárgyalást 2012. szeptember 22.napján előlrol kezdte.

II.r.vádlott védője a fellebbezést kiegészített, módosított formában írásban is indokolta, így elsődlegesen immár az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodsorban a vádlott felmentését, a költségvetési csalás esetében bűnösség

megállapítása esetén a bünszövegség, mint minősítő körülmény mellőzését, harmadlagosan a büntetés enyhítését kérve. Az elsődleges fellebbezés körében felderítetlenségére, a bizonyítékok egyoldalú értékelésére, az ítéleti tényállás és az indokolás közt mutatkozó ellentétekre hivatkozott. E körben elemezte más aspektusból a bizonyítékokat és vont le az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetéseket. Így hivatkozott arra, hogy II.r.vádlottnak a 1. Kft. könyvelésére, adóbevallási gyakorlatára, annak mibenlétére nem volt, és nem is kellett rálátásának lennie, így a költségvetési csalás tekintetében legfeljebb a gondatlanság enyhébb formája terhelhetné, amely magatartást a törvény nem rendeli büntetni. Kitért a védelem a fellebbviteli főügyészség indítványára is kifogásolva, hogy a bünszövegség tényét az elsőfokú bíróság semmilyen módon nem indokolta és annak törvényi kritériumait a rendelkezésre álló bizonyítékok sem igazolják, a tényállás is csak annyit tartalmaz, hogy az I. és II.r. vádlott valamint A.A. gabona kereskedelem céljából közös megállapodás szerint létrehozták a 1. Kft-t, mely igazoltan valós gazdasági tevékenységet végzett. A bűncselekményre irányuló szándék egyénenként csak mérlegeléssel volt megállapítható. Az adott indokolás mellett az elsőfokú bíróság védence vonatkozásában a költségvetési csalás vonatkozásában eshetőleges szándékot állapított meg amikor az ítélet indokolásában azt a megállapítást tette, hogy II.r. vádlottnak „szükségszerűen tudnia kellett a cég minden ügyletéről, így arról is, hogy valótlan adatok kerülnek a könyvelésbe, részben pedig egyáltalán nincs könyvelés”. Eshetőleges szándék mellett pedig szervezett elkövetés, bünszövegség szóba sem jöhet. A védő álláspontja szerint az ítélet legnagyobb hiányosságát az eredményezte, hogy az eljárás során nem került sor A.A. szerepének tisztázására, vallomása nélkül megalapozott tényállás nem állapítható meg. Ezért kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a A.A. tanúkénti kihallgatása érdekében előterjesztett védelmi bizonyítási indítványt elutasította holott mentességi jog csak magára nézve illette volna meg, I.és II.r. vádlottak cselekvőségére nézve a vallomástételt nem tagadhatta volna meg. Így vallomása mindenképpen szükséges lett volna a tényállás teljeskörű feltárásához. E körben cégkivonatot mellékelve hivatkozott arra, hogy a magát stróman szerepkörben feltüntetni igyekvő I.r. vádlott és A.A. korábban egy másik cégben is együtt gabonakereskedelemmel foglalkoztak, így üzleti kapcsolatokkal, tapasztalattal, háttérrel is ők rendelkeztek. A bűncselekmény esetleges rendszeres elkövetésében is csak ők állapodhattak meg. Megalapozatlannak ítélte a védő a 2.pontban írt tényállást is vitatva azt a megállapítást, hogy II.r. vádlott tudott arról, hogy a 1. Kft. hosszabb ideje nem készít ÁFA- bevallást, nem fizet adót, ezért a jogkövetkezmények alóli kibúvás érdekében I., II.r. vádlottak és A.A. elhatározták, hogy a céget eladják. Ez a megállapítás ellentétes az iratok tartalmával. A büntetés enyhítésére vonatkozó fellebbezés keretében a védő hivatkozott az ítélet belső aránytalanságára, utalva arra, hogy míg a tettesi magatartást megvalósító I.r.vádlottal szemben 3 év, addig a bűnszövegségi minőségben elítélt II.r. vádlottal szemben 5 év szabadságvesztést szabott ki a bíróság. A II.r. vádlott személyi körülményeit illetően hivatkozott a védő arra, hogy II.r. vádlott jelenleg dolgozik, rokkant testvéréről gondoskodik, igen jelentős az időmúlás, mely II.r. vádlottnak nem róható fel.

A másodfokú nyilvános ülésen az I.r. vádlott védője a fellebbezést enyhítést célzó formájában tartotta fenn jelezve azonban, hogy amennyiben az ítéletábra II.r. vádlott védőjének a hatályon kívül helyezésre irányuló indítványát osztaná, úgy azzal maga is egyetért. Az elsődleges kérelemmel kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy I.rendű vádlott tényfeltáró, beismerő vallomást tett, a hatóságokkal együttműködött, a gazdasági társaság működését nem látta át, egyszerű stróman volt, aki ma már bűnszövegségi is belátja, jelentős az időmúlás, és mindösszesen" csak 2.000.000 Ft-ban részesült a be nem fizetett ÁFA-ból.

II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen az írásbeli fellebbezés főbb elemeit ismertette kiegészítve azt azzal a felvetéssel, hogy az alkalmazandó jogszabály kérdésének eldöntésénél felmerülhet az 1978.évi IV.tv. alkalmazásának a lehetősége is.

A fellebbviteli főügyészség viszonválaszában a bizonyítékokra, főként I.r.vádlott vallomására alapítva vitatta azt védői hivatkozást, hogy II.r. vádlott csak a fuvarozásban vett részt. Utalt arra is, hogy **A.A.** elmaradt tanúkihallgatása nem eredményezheti az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, hiszen I.r.vádlott terhelő vallomását a személyi bizonyítékok, így **B.B.**, **C.C.** és **D.D.** tanúvallomása is alátámasztották.

I.r.vádlott csatlakozott védőjéhez. Hangsúlyozta, hogy elismeri bűnösségét, megbánásának adott hangot ezzel együtt is kitartva azon védekezése mellett, hogy nem volt tisztában azzal, hogy magatartása az adott következményeket idézi elő.

II.r.vádlott ugyancsak csatlakozott védőjéhez kiemelve, hogy I.r. vádlottnak és **A.A.**nek korábban már volt egy közös cége, ők ketten kérték meg, hogy az új cégben fuvarozást végezzen, ennél nagyobb rálátása annak működésére nem volt.

A fellebbezésekre tekintettel az ítéletábra a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást a fellebbezéssel érintett I. és II.r.vádlottak vonatkozásában teljes terjedelmében felülbírált a Be.348-349.§-ának megfelelően. A felülbírálat óhatatlanul ki kellett, hogy terjedjen a nyomozati szakra is, hiszen amennyiben valamely bizonyíték törvénysértően került beszerzésre és mindezt az elsőfokú bíróság nem észlelte, a másodfokú bíróságnak kell kirekesztenie azt a bizonyítéki körből. Az iratokból megállapíthatóan az ügyben a **2. Kft.**-nél a NAV 2012-2014. évre vonatkozóan adóellenőrzést végzett, melynek eredményeként a **1. Kft.** által felé kibocsátott, levonásba helyezett számlák alapján 17.075.000 Ft adóhiányt állapított meg tekintettel arra, hogy a **1. Kft.** a számlák ÁFA tartalmát nem fizette be. A **2. Kft.** ezért a számlakibocsátó cég mögött álló, azt működtető személyek felkutatása, a cég működésének feltárása érdekében magánnyomozót is megbízott, majd az így beszerzett adatok ismeretében feljelentést tett., az ügyben a nyomozást 2014. július 31.napján rendelték el. Ennek keretében végezte el a NAV a **1. Kft.** vonatkozásában a revíziót, melynek megállapításai, az okirati, személyi, tárgyi bizonyítási eszközökből nyert tényeken alapultak. Ezt a vizsgálati anyagot kellett beemlíteni a bizonyítás eljárásba, amellyel kapcsolatosan az ítéletábra eljárási hibát nem észlelt, egyetlen bizonyítékot sem kellett e körben a bizonyítékok közül kirekeszteni. Megállapítható az iratok tartalma alapján az is, hogy a tárgyalási szakban ülnökváltásra került sor, ezért az eljárást meg kellett ismételnie az elsőfokú bíróságnak. Ennek kapcsán a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályok nem sérültek, a törvényszék az addigi bizonyítás anyagát a Be. 287.§ /4/ bekezdésében írtaknak megfelelően ismertette, ezt követően figyelmeztette az eljárás résztvevőt a törvényben biztosított indítványtételi, észrevételezési jogukra, megfelelően tartalmazza a jegyzőkönyv az erre adott válaszaikat is.

Sérelmezte a II.r. védője, hogy az elsőfokú bíróság a **A.A.** tanúmeghallgatására irányuló bizonyítási indítványukat elutasította. A törvényszéknek ezt az eljárását sem látta az ítéletábra olyan eljárási szabálysértésnek, amely a teljes bizonyítás törvényességét megkérdőjelezhetné, ebből is következik, hogy a másodfokú bíróság sem adott helyt a II.r. védője által a fellebbezés keretében ismételt elöterjesztett erre irányuló bizonyítási indítványnak. Az I. és II.r. vádlott valamint az eljárásba terheltként be nem vont **A.A.** cégen belüli együtt mozgására, közös egyetértésben végzett tevékenységére tekintettel,- amely a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésének eredményeként a tényállásból is kiolvasható- nincs olyan, az ügy megítélése szempontjából fontos szegmens, amelyre **A.A.** esetleges tanúkénti kihallgatása esetén a Be. 82.§ /1/ bekezdés b/ pontja szerinti mentességi joga nem terjedt volna ki.

Az ítélet tábla a II.r. vádlott védőjének- melyhez e részében az I.r.vádlott védője is csatlakozott- azon hivatkozását, hogy az elsőfokú ítélet felderítetlen, iratellenes, illetve az elsőfokú bíróság tényről-tényre helytelen következtetést vont le, ugyancsak nem tudta osztani. Amennyiben ezek a megalapozatlansági okok fennállnak, a másodfokú bíróság döntését nyilvánvalóan nem befolyásolhatja az időszerűség követelménye, az iratok tartalma alapján, vagy felvett bizonyítással ki nem küszöbölhető megalapozatlanság esetén egyetlen döntést hozhat, az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja. Az ítélet tábla a II.r. vádlott védője által hivatkozott, de további más megalapozatlansági okot sem észlelt, ellenkező esetben akár A.A. tanúkénti kihallgatását is elrendelve elsőként maga kísérelte volna meg orvosolni, korrigálni a tényállásbéli hibákat, hiányosságokat .

A törvényszék részletesen bemutatta ítéletében az I. és II.r.vádlott eljárás során tett előadásait, rögzítette az ítéletben, hogy melyikük, mikor tett vallomást, azokat elemezte, egymással is összevetette. Nem tévedett, amikor ezen értékelés eredményeként arra a megállapításra jutott, hogy mindkét vádlott vallomásában fellelhetők voltak olyan megnyilvánulások, amelyekkel saját szerepüket próbálták kisebbiteni, felelősségüket egymásra hárítani. Ezért a törvényben megkívánt módon elvégezte a vádlotti vallomások külön-külön és az egyéb személyi bizonyítékokkal való összevetését, ütköztetését is, így összevetette a vádlotti vallomásokat a fuvarozók, raktárosok, a vevői körbe tartozó tanúk vallomásaival, akik beszámoltak arról, hogy kivel, kikkel kerültek kapcsolatba, milyen körülmények közt, a kapcsolat keretében, ki, milyen tevékenységet végzett, ebben melyiküknek mi volt a szerepe. Vitathatatlan, hogy a vádlotti vallomásokon túl, ezen személyi bizonyítékok alapján is egyértelműen felmerült a cég működtetésén belül A.A. szerepe is, de ettől még sem az I. r. sem a II.r.vádlott nem vonhatja ki magát a büntetőjogi felelősség alól az ő büntetőjogi felelősségüket megalapozó terhelő, az együtt mozgásukat leigazoló tanúvallomások mellett. A II.r.vádlott védője által kifogásolt egyoldalú, elnagyolt bizonyítékértékelésre jelen eljárásban eredményesen nem lehet hivatkozni. Az elsőfokú bíróság ezen személyi bizonyítékon túl figyelemmel volt a 1. Kft. számára az 3. Kft.-vel kapcsolatos okirati bizonyítékokra, a cégkivonat adatira, az általa kibocsátott számlák számlatömbje megvásárlásának időpontjára, a könyvszakértői vélemény megállapításaira és az 3. Kft. cégnyilvántartásba bejegyzett ügyvezetőinek tanúkénti nyilatkozatára, melyben az igen rövid időn belül egymást váltó, egymást nem is ismerő három ügyvezető egyező előadást téve határozottan cáfolta a vádlottak védekezését.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítás keretében beszerezte a 1. Kft. könyvelője által rendelkezésre bocsátott főkönyvi kartonokat, majd könyvszakértőt rendelt ki, aki nem lépve ki kompetencia köréből az ügyész által sem vitatottan bizonyos pontokon eltérő megállapításokat tett a revíziós eljárás megállapításaihoz képest. Elfogadva tehát a könyvszakértői véleményt az ügyész 2016. szeptemberében ennek megfelelően módosította a vádat, melynek következtében az ítéleti tényállás az elsőfokú bíróság által is elfogadott könyvszakértői véleményen alapul azzal, hogy annak megállapításai alapján az alábbiak szerint pontosítandó, helyesbítendő.

Így az 5.oldal második bekezdésében akként, hogy a 2011.III.negyedévet érintően a fizetendő ÁFA összege 33.575.857 Ft. Ebből az összegből kell levonni a levonható ÁFA összegét, azaz 2.787.879 Ft-ot, valamint a cég által befizetett 407.000 Ft-ot, ezáltal a 2011.III.negyedév tekintetében az okozott vagyoni hátrány összege 30.380.978 Ft. A 2011.októbertől és 2012.április közötti időszakban a cégnek 2011.október hónapban 23.788.788 Ft, 2011.november hónapban 7.092.000 Ft, 2011.december hónapban 9.555.066 Ft, 2012.január hónapban 21.596.726 Ft, 2012.február hónapban 14.046.000 Ft, 2012.március hónapban 1.685.000 Ft, 2012.április hónapban 3.457.000 Ft, tehát 2012.évben 40.799.699 Ft ÁFA fizetési kötelezettsége keletkezett. Az ítélet 6.oldalának 2.bekezdése azzal pontosítandó, hogy 2012.évben 40.777.311 Ft, a teljes vádbeli időszakban

76.508.920 Ft összegű kötelezettség helyett a 407. 000 Ft feltüntetésével 76.101.920 Ft fizetendő ÁFA-t nem szerepeltetett a cég a bevallásaiban, és nem fizetett meg, amely magatartása ilyen összegű adóhiányt okozott a 2011-2012. években.

A vagyoneklobzás alapjául szolgáló tényeket az ítélet tábla akként rögzíti a tényállásban, hogy I.r.vádlott a gazdasági társaság fennállásának ideje alatt heti 50.000 Ft-ot kapott a közreműködésért, így összesen 2.000.000 Ft-ban részesült a be nem fizetett ÁFA összegéből, míg II.r. vádlott 37.050.955 Ft-tal gazdagodott jogosulatlanul a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonból.

Ezzel a pontosítással és kiegészítéssel a törvényszék ítélete teljes mértékig megalapozott, így a Be.352.§ /2/ bekezdése szerint alapját képezhet a másodfokú bíróság határozatának is.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság az I. és II.r.vádlottak bűnösségére, pontosan megindokolva, hogy miért foghat helyt, amit I.r.vádlott II.r.vádlottnak a cselekményben betöltött szerepét illetően elmondott. Adott a tényállásban, hogy a 1. Kft. mikor alakult, ki volt az ügyvezetője, miként működött, ezeket az alaptényeket valamint a könyvszakértői megállapításokat nehezen lehet vitatni, lényegében ezeket az érdemi tényállási részeket maguk a vádlottak sem vitatták, a kérdés csak az volt, hogy ezért ki vagy kik felelnek. A 1. Kft. a működése alatt 2011. III. negyedévre vonatkozóan készített adóbevallást, a későbbi időszakra nézve nem állt rendelkezésre kezelhető könyvelési anyag, a cég a továbbiakban ÁFA bevallási, befizetési kötelezettségének nem tett eleget, a korábban a könyvelővel kapcsolatot tartó I.r.vádlott a későbbiekben a könyvelőt nem kerete, iratokat, számlákat a részére nem adott át annak ellenére, hogy a cég működésében továbbra is részt vett, arra teljes rálátással bírt. Egy ügyvezető kötelezettsége az adott jogszabályi háttér, az adóigazgatásra, számvitelre vonatkozó részletes szabályozás betartása. Az ÁFA fizetési kötelezettség teljesítése nélkül nem lehetséges. Egy cég ügyvezető igazgatója amennyiben ezen jogszabályi előírásoknak nem tesz eleget nem mentesülhet a büntetőjogi felelősség alól. Ez a fajta felelősség nem objektív, de ennek ellenkezőjére csak abban az esetben kerülhetne sor, ha rajta kívül álló okból, pl. más személy adott esetben a könyvelő megtévesztő magatartása miatt nem tesz eleget az ügyvezetéssel járó kötelezettségeinek. Ilyenre jelen esetben az I.r. vádlott nem hivatkozott, de az adott bizonyítékok mellett nem is hivatkozhatott volna. A tényállásban rögzítettek szerint I.r és II.r. vádlottak és A.A. a gazdasági tevékenység egyes elemeit egymás közt felosztották, II.r. vádlott irányította a napi szintű munkát, de az egyes feladatok ellátásánál általában mind a hárman, azonos szándéktól vezérelve jelen voltak, így II.r. vádlottnak, mint bűnsegédnek a felelőssége mindkét bűncselekményben megáll.

A cselekmények minősítése megfelel mindkét vádlott esetében az anyagi jogi szabályoknak azzal, hogy a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint is az ehhez fűzött jogi indokolás annyiban pontosítandó I.r. vádlott esetében, hogy a közbizalom elleni bűncselekményben nem tettes, hanem a Btk. 13.§ /3/ bekezdése szerint társtettes.

A tényállás szerint a közbizalom elleni későbbi bűncselekményt, - amely ekként irányadó az időbeli hatály kérdésének eldöntésekor - a vádlottak 2012.május 14.napján követték el, de meg kell jegyezni, hogy a költségvetést károsító magatartásuk is 2012. áprilisára esik, amikor már az 1978. évi IV.tv. 310.§-ának módosított rendelkezése volt érvényben 2012.január 1. napjától hatályosan. Ennek a szakasznak a szabályozása megegyezik a Btk. 396.§-ának szabályozásával, vagyis mindkét törvény törvényi egységként kezelte, kezeli a költségvetési csalást, mely esetben a folytatólágosság megállapítása kizárt, így, mint ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is rámutatott e tekintetben is törvényes ezen bűncselekmény adott minősítése.

Az eljárás alatt nem képezte vita tárgyát, hogy a költségvetési csalás vonatkozásában az üzletszerűség, mint minősítő körülmény egyértelműen megállapítható, ugyanakkor fel sem merült ugyanezen cselekmény másik minősítő körülménye, a Btk. 459.§ /1/ bekezdés 2.pontjában írt bűnszövetség kérdése. E törvényhely szerint bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el vagy ebben megállapodik és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet. A II.r.vádott védője fellebbezésében és a másodfokú nyilvános ülésen előadott perbeszédében elfogadhatóan érvelt amellett, hogy a bűnszövetséget jelen ügyben miért nem lehet megállapítani. A bűnszövetség kritériumait nem tartalmazó, erre nézve soha nem folytatott bizonyítás hiányában, utóbb erre az ítéletábra megítélése szerint nem lehet hivatkozni. Nyilvánvalóan más döntésre is juthatott volna az első fokú bíróság, ha az eljárás kezdetén mindez felmerül, a bizonyítási eljárás keretében ezekre a tényezőkre is vizsgálódás, értékelés folyik, de ezt már a másodfokú eljárásban pótolni nem lehet. A bűnszövetség meglétének eldöntése nem pusztán jogi értékelést, elgondolást igényel. Az első fokú eljárásban kellett volna észlelnie elsősorban a vádhatóságnak, hogy melyek az ezzel kapcsolatos általa fontosnak ítélt tények, tényezők, amelyekből a bűnszövetségben elkövetésre alappal vonható következtetés. Az ítéleti tényállásból megállapíthatóan ugyanis csak arra lehet jutni, hogy a 1. Kft az elkövetés módjából, körülményeiből következően eleve „arra volt ítélve”, hogy előbb-utóbb a működésnek ez a formája összeomlik, rendszerét tekintve inkább a szervezetlenség, sem mint szervezethez jellemezte.

Ezen túlmenően nem ismertek, nem kerültek feltárára a 1. Kft kapcsolódási pontjai, melyből megállapíthatóan esetleg az országhatáron átnyúló kapcsolati rendszerben, azon belül a kinti cégekkel tudatos egyetértésben bűncselekmény elkövetésére irányulóan működő gazdasági társaságként folytatta volna tevékenységét. Ennek hiányában pedig az adott tényállás keretein belül, vizsgálva I.r. és II.r. vádlott cselekvőségét, az ítéletábra sem talált olyan tényállási elemeket, amelyek a bűnszövetség, mint minősítő körülmény kritériumait hordoznák.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta. Az ítéletábrának a kétirányú fellebbezésekre is tekintettel azt kellett vizsgálnia, hogy az I.és II.r. vádlottal szemben kiszabott büntetések megfelelnek-e az adott cselekmények tárgyi súlyának, az egyéb enyhítő és súlyosító körülményeknek, megfelelően egyéniesítettek-e, szükséges-e a Be. 371.§ /2/ bekezdésében megengedett súlyosítása vagy enyhítése az I. és II.r. vádlott büntetésének. I.r. vádlott büntetlen előéletű, a cselekményben játszott szerepe azzal együtt, hogy a költségvetési csalás büntetében tettesként került marasztalásra csekélyebb, mint társának. Kétségtelen, hogy II.r. vádlott a terhére rótt bűncselekményt korábbi, felfüggesztett szabadságvesztésének próbaideje alatt követte el, de még nem állt tényleges szabadságelvonással járó büntetés hatálya alatt, így az 5 év tartamú börtönben végrehajtandó szabadságvesztés is nehezebben megélhető komolyabb hátrány a számára. Az ítéletábra ezen körülmények mellett nem talált egyik vádlott vonatkozásában sem olyan indokolható, megkerülhetetlen érvet, amely miatt I.r. vádlott esetében az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott, míg II.r. vádlott vonatkozásában a törvényi minimumban meghatározott büntetések súlyosítása mindenképpen szükséges és indokolt lenne. Ebből következik azonban az is, hogy a büntetések enyhítésére sem látott törvényes lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság a költségvetési csalást a gazdasági társaság ügyvezetőjeként elkövető I.r. vádlottal szemben törvényesen alkalmazta a foglalkozástól eltiltás büntetést, de meg kell jegyezni, hogy annak megnevezése helyesen, ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott gazdasági társaság vesztő tisztségviselői foglalkozástól eltiltás. Tekintve, hogy az elsőfokú bíróság ez utóbbiról külön rendelkezést hozott, a kiszabott büntetés így is egyértelmű, ezért az ítéletábra nem látta feltétlen szükségét, hogy az erre vonatkozó rendelkezést átszövegezze.

Helytálló a fellebbviteli főügyészség azon észrevétele is, hogy tekintettel arra, hogy a tárgyalás megismétlésre került, az ítélet bevezető részében nem kell feltüntetni a korábbi tárgyalási napot, ezért az arra utalás mellőzésével a törvényszék minden rendelkezését tekintve törvényes ítéletét I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában a Be.371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 381.§ /1/ bekezdésén alapszik.

Győr, 2018. április 25.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Takácsné
dr. Helyes Klára sk.
előadó bíró

Szalaiiné
dr.Joánovits Krisztina sk.
bíró

Z á r a d é k:

Ezzel a végzéssel a Győri Törvényszék 2017. október 26. napján kelt 21.B.451/2015/50. számú ítélete I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában 2018. április 25. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2018. április 25.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke